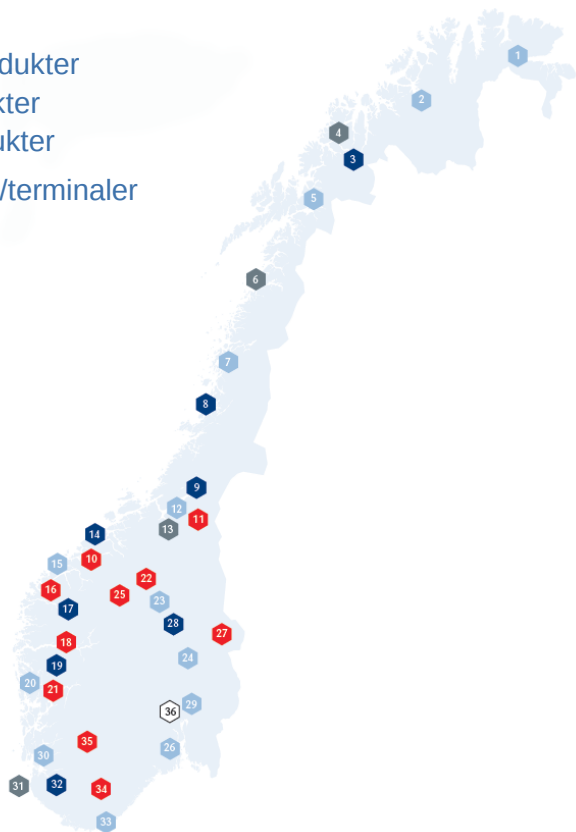

TINEs største miljøløft - bedre helse, bedre klima

April 2016

- Flytende produkter
- Faste produkter
- Spesialprodukter
- Sentrallagre/terminaler

Solid resultatutvikling i 2015

- Omsetning 22,2 milliarder kroner
- Driftsresultat 1678 millioner kroner
- Resultat før skatt 1579 millioner kroner

Industri

- 31 meierier
- 4 sentrallagre og terminaler
- Hel- og deleide datterselskaper

Ansatte

- 5362

Eiere

- 11 406 melkebønder (ku og geit)

Råvare levert (melk – ku og geit)

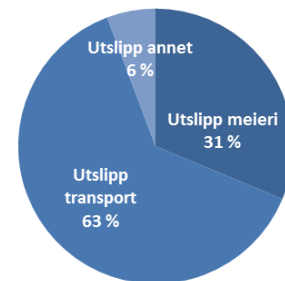
- 1475 millioner liter

Utslipp CO₂ mot 2020 - totalt

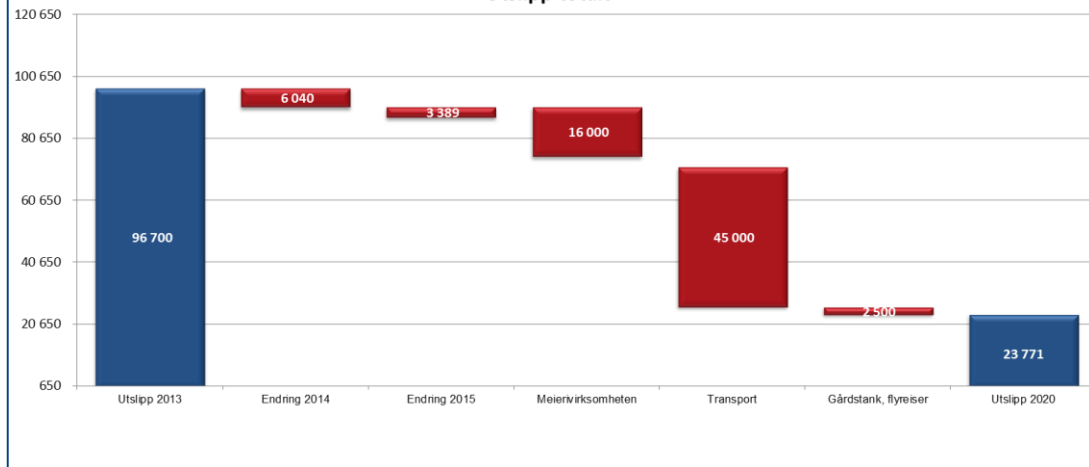
Klimagassutslipp:

- Utslipp fra transportvirksomheten står for 63 prosent av de totale utslippene
- Vedtatte investeringer og aktiviteter reduserer utslippet betraktelig
 - Transport
 - Biodrivstoff på bilene
 - Miljøvennlig og effektiv kjøring
 - Utnyttelse av kapasitet
 - Tilpasset materiell
 - Meierivirksomheten
 - Utnyttelse av råstoffet (melk)
 - Redusere energiforbruket
 - Fornybar energi, fjernvarme

Fordeling klimagassutslipp 2015

Utslipp totalt

TINE – en ledende aktør i norsk industri og logistikk

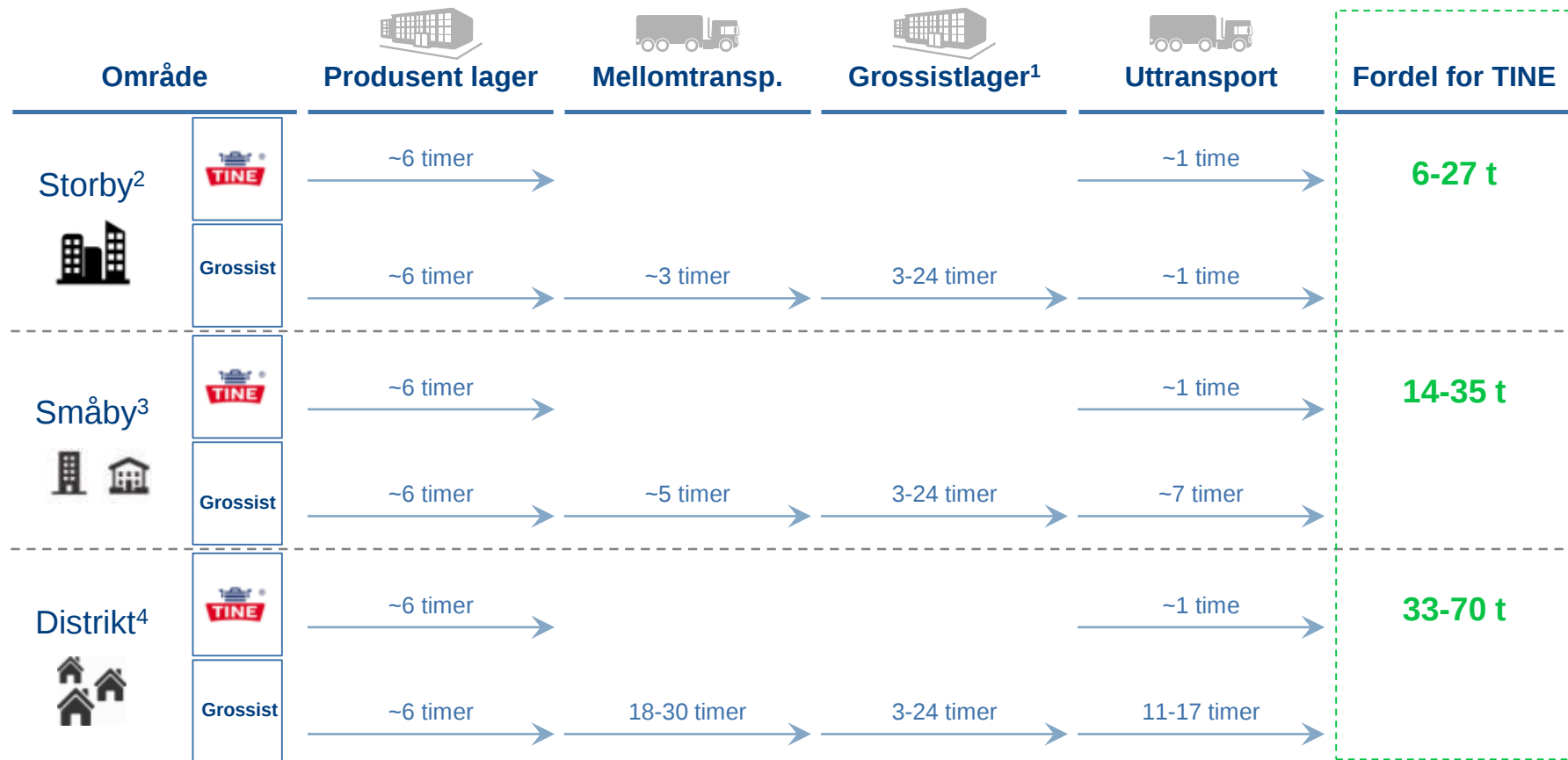

TINE kjører årlig 50 millioner kilometer mellom 10 000 gårdsbruk, 31 meierier og 25 000 butikker, restauranter, storkjøkken, skoler, barnehager og andre kunder.

Vi kjørte tilsvarende 1400 ganger rundt jordkloden og stod for 1,5 prosent av Norges CO₂-utslipp fra landtransport. Dette må reduseres.

TINE egentransport er raskere, mer effektiv og mer miljøvennlig enn andre transportløsninger

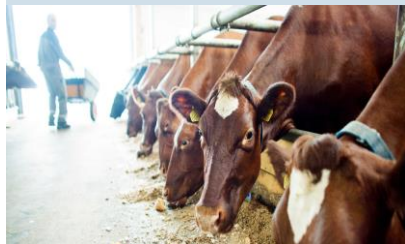

1. Tidsbruk avhenger av lagerløsning (cross-docking eller lagerlegging). 2. = Oslo hvor grossistdistribuerte meierivarer er tilført fra Gausdal, Røros eller ved mport.l. 3. = Ålesund hvor grossistdistribuerte meierivarer er tilført fra Jæren-via grossistlager eller fra Røros eller import. 4. = Tana. Tid transport avhenger av effektivitet/løsning i bytte av sjåførere. I dag er dekning av andre meierimerker markant redusert i Nord. Kilde: TINE data; Pressesøk; Ekspertintervjuer; BCG analyse

TINE optimerer hele verdikjeden

Inntransport

*"Vi henter melk fra
~10 000 gård over hele
landet"*

- 1 200 mill. liter melk
- 19 mill liter geitemelk hos 270 produsenter

Produksjon

*"Vi produserer
produkter desentralt,
kort vei fra gård»"*

- 13 meierier flytende produkter
- 8 meierier faste produkter
- 10 meierier spesialprodukter

Lager

*«Våre lager er integrert
med produksjon og
ligger kort vei til
markedet»*

- 13 distribusjonslager samlokalisert med meierier
- 2 terminaler
- 2 sentrallager

Distribusjon

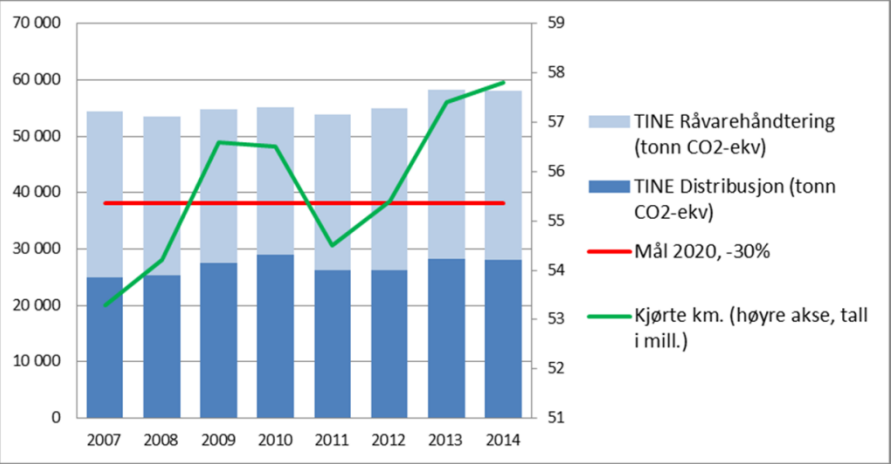

*"Vi distribuerer direkte
til ~25 000 kunder, kort
vei mellom kunder pga
vi distribuerer til alle "*

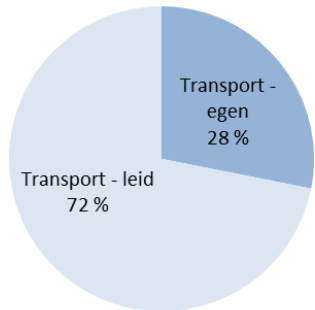

- 350 egne distribusjonsbiler
- Høy miljøfokus, investert i moderne bilpark
- Kjøring for >100 småskalaprodusenter

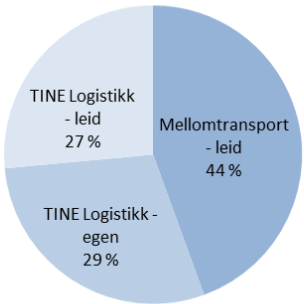
Stabilt utslipp fra transport – økt antall km. kjørt

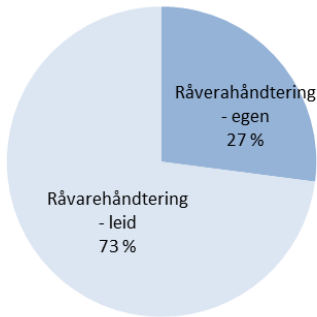
Utslipp CO2 egen/ leid

TINE Distribusjon, fordelign CO2

TINE Råvarehåndtering, fordeling CO2

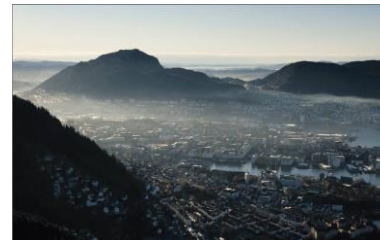

De mest miljøvennlige bilene, det mest miljøvennlige drivstoffet

En halv milliard investeres i å gjøre TINEs transport klimanøytral på fornybart drivstoff i løpet av 2020

- Bygge egne tankanlegg rundt i Norge, totalt 14 anlegg – 6 nye i forhold til i dag
- Alle biler, egne og innleide, skal skiftes ut. Over 600 nye biler med Euro 6-motorer og siste generasjon 100 prosent fornybar biodiesel vil:
- Redusere helseskadelige utslipp i storbyene med minst 75 prosent.
- Spare klimaet for over 40 000 tonn fossil CO2 hvert år.

Ambisjon om «Norsk natur på tanken» fra 2020

- Fra 2020 håper vi å bli den første transportaktøren som bruker biodrivstoff fra norsk natur.

Her skal vi være i 2020

Vår løsning er 100 prosent, andre generasjons biodiesel (HVO) kombinert med biler med Euro 6-motorer som gir (fra dagens nivå):

- 82 prosent mindre klimagasser (CO₂)
- 68 prosent mindre Nitrogenoksider (NO_x)
- 73 prosent mindre Partikler (PM)

Slik fornyer vi bilparken

- Distribusjon

Forutsetninger egne

- Årlig budsjett på 50 millioner
- <15 millioner på hengere og vekselflak
- Årlig nedgang i antall biler på 10

Egne biler	28.sep	Utgang 2015	Utgang 2016	Utgang 2017	Utgang 2018	Utgang 2019	Utgang 2020
Euro 0	3	0	0	0	0	0	0
Euro 1	3	0	0	0	0	0	0
Euro 2	6	0	0	0	0	0	0
Euro 3	48	0	0	0	0	0	0
Euro 4	52	40	0	0	0	0	0
Euro 5	156	156	156	116	76	35	0
Euro 6	28	88	118	148	178	215	250
	296	284	274	264	254	250	250

Forutsetninger leide

- Ny anbud genererer en utskiftingstakt på ca. 15 biler i året
- Anbudsrunder i Østfold er basert på vekselflak og vil resultere i en utskifting av et betydelig antall kjøretøy

Leide biler	28.sep	Utgang 2015	Utgang 2016	Utgang 2017	Utgang 2018	Utgang 2019	Utgang 2020
Euro 0	0	0	0	0	0	0	0
Euro 1	0	0	0	0	0	0	0
Euro 2	0	0	0	0	0	0	0
Euro 3	3	3	0	0	0	0	0
Euro 4	17	17	0	0	0	0	0
Euro 5	56	56	56	41	26	10	0
Euro 6	15	15	32	47	62	78	88
	91	91	88	88	88	88	88

Vi fortsetter med ressursutnyttelse

- Optimalisering og effektivisering

Redusere drivstofforbruket

1. Optimal transport

- 1. Økt bilutnyttelse gir færre biler, 2 skift, utnytte mottakerbedriftenes åpningstider.
- Øke fyllingsgraden (bil, container)
- Bedre ruteplanlegging, optimalt veivalg, endret hentefrekvens, redusert ventetid

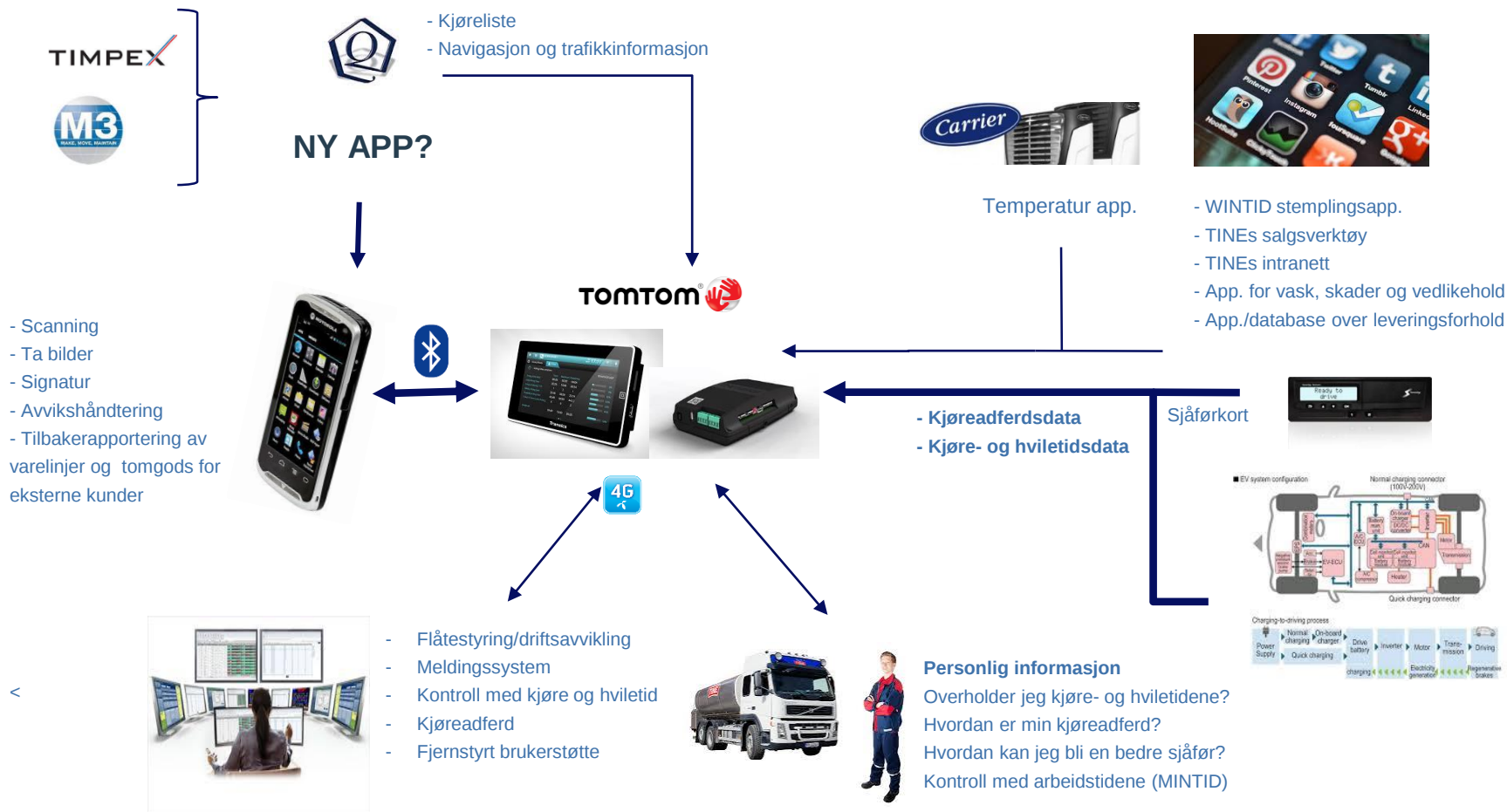
2. Kjøreatferd

- Tomgangskjøring
- Miljøvennlig og effektiv kjøring

3. Moderne og behovstilpasset materiell

- Bilpark (teknologi, optimal størrelse)
- Kjøling (bil og gårdstank)
- Dekk (type, slitasje, riktig trykk)

IT-målbilde distribusjon

Våre krav til eksterne transportører

- Vi vil stille samme krav til eksterne transportselskaper som kjører for oss, som vi stiller til vår egen transport
- Vi gjennomfører miljøtiltakene på egentransport først
 - Innfasing av HVO på alle anlegg i løpet av 2016
 - 5 av 16 anlegg har HVO på egne tanker pr. i dag
 - 150 av 360 biler på Distribusjon med Euro 6 motor ved utgangen av 2016
- Vi har egne tankanlegg for fylling av drivstoff på 8 av våre anlegg i dag
- Ytterligere 8 anlegg skal investere i løpet av 2016
- Innleide transportører skal fases over på HVO i løpet av 2017
- Alle innleide biler skal over på Euro 6 eller nyere innen 2020
- Kravene til transportørene reguleres inn i avtalene og dekning for evt. merkostnader på biodiesel HVO justeres inn som en del av kalkylene
- Kravene gjelder for det materiellet som brukes kun i transport for TINE

TINE bidrar til en nasjonal infrastruktur av fyllestasjoner

- Eksisterende tanker, eid av TINE
- Nye tanker, eid av TINE
- Nasjonal infrastruktur, basert på innspill fra seks nasjonale transportaktører

TINE ønsker myndighetene med på laget

Norge trenger en helhetlig plan for et grønt skifte i veitransportsektoren med vekt på både teknologi, drivstoff og infrastruktur. I samarbeid med aktørene må myndighetene bidra med:

- En langsiktig og forutsigbar avgifts- og insentivpolitikk for både kjøretøy og drivstoff. Her må både klimagasser og lokal forurensing vektlegges.
 - Opprettholde fritak for veibruksavgift for biodiesel
- Klare miljø- og klimakrav til all tungtransport som ruller på norske veier
- Sette krav til bærekraftige råstoff i produksjonen av biodrivstoff
- Et særlig engasjement for utbygging av energistasjoner langs landets viktigste transportruter.
- Stimulerer norske aktører til å produsere drivstoff fra fornybare kilder (skog, alger etc.)
- Oppstartshjelp i form av bidrag til finansiering av ny teknologi, og markedsintroduksjon og markedsutvikling (ref Enova).
 - Bidra til opprettelse av et CO₂ fond for utvikling og investering i næringslivets transport
 - Støtte til investeringer i ny teknologi (el, hybrid, hydrogen etc.)
 - Støtte til utbygging av infrastruktur

TINE spiller inn forslag til NTP-prioriteringer

Infrastruktur

- Prioritere bane og vei på aksene øst-sør/vest (E18) og øst – midt (E6/E3)
- Utvikle E39 (sør/vest – midt)
- Fjerne etterslep i vedlikehold på veinettet
- Rassikring

Arbeidsreiser

- Utvikle kollektivtilbud og veiløsninger som gir muligheter for større geografiske rekrutteringsområder

TINEs anlegg – E39

■ TINE har 15 anlegg i tilknytning til E39

- Kristiansand
- Jæren
- Klepp st.
- Sola (Stavanger)
- Bergen
- Hardanger
- Voss
- Vik
- Byrkjelo
- Ørsta
- Ålesund
- Tresfjord
- Elnesvågen
- Heimdal
- Tunga (Trondheim)

